

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AMASYA İL ÖZEL İDARESİ
2014 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2015

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	EKLER.....	9

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Amasya İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2014 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Amasya İl Özel İdaresi'nin 2014 yılı bütçesiyle 33.238.032,00-TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 42.510.403,28-TL 2013 yılından devreden ödenek, Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan 103.078.591,69-TL ödenek, 12.500.000,00-TL ek ödenek ile birlikte yılı ödenekleri toplam 191.327.026,97TL'ye ulaşmıştır.

Amasya İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2014 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

2014 YILI BÜTÇE GELİRLERİ TABLOSU		
	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme (TL)
Vergi Gelirleri	400.001,00	122.036,82
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.165.002,00	10.220.995,61
Alınan Bağış ve Yardımlar	13,00	103.245.790,10
Diğer Gelirler	26.673.010,00	38.796.516,28
Sermaye Gelirleri	6,00	0,00
Toplam	33.238.032,00	152.385.338,81

2014 YILI ÖDENEKLER TABLOSU						
Bütçe ile Verilen Ödenek	Önceki Yılda Devreden Ödenekler	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler	Ek Ödenek	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
33.238.032,00	42.510.403,28	103.078.591,69	12.500.000,00	191.327.026,97	110.366.848,77	79.700.538,08

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6. maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Öte yandan, Kurumun 2014 yılı faaliyet döneminde tahakkuk ettirilen her türlü gelirleri (600- Gelirler) ile aynı dönemde tahakkuk ettirilen her türlü giderleri (630-Giderler) raporumuzun “Ek 1: Kamu Mali Tabloları” bölümünde yer alan Faaliyet Sonuçları Tablosunda gösterildiği gibidir. Yukarıda açıklanan 800- Bütçe Gelirleri ile 830- Bütçe Giderleri faaliyet dönemi içerisinde tahakkuk ettirilen gelirler ile giderlerden nakden veya mahsuben yapılan tahsilat ve ödemeleri göstermektedir.

2014 yılına özgü olarak 6360 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi ile tüzel kişiliği kaldırılan belediyeler Nisan 2014 tarihi itibarıyla İl Özel İdaresine devredildiğinden bu belediyelerin gelir ve giderleri karşılığı olarak ek bütçe yapılmış, bu gelişme de İl Özel İdaresinin 2014 yılı başındaki bütçe öngörülere ile yılsonunda gerçekleşen bütçe sonuçları arasında fark oluşmasında etkili olmuştur.

2014 YILI BÜTÇE GİDERLERİ CETVELİ		
Gider Türü	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gider
Personel Giderleri	3.046.004,00	36.835.282,99
Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	236.005,00	2.183.630,25
Mal ve Hizmet Alım Gideri	7.582.989,00	25.370.945,57
Cari Transferler	800.005,00	1.722.879,02
Sermaye Giderleri	17.733.027,00	44.166.610,94
Sermaye Transferi	120.001,00	87.500,00
Yedek Ödenek	3.720.001,00	0,00
TOPLAM	33.238.032,00	110.366.848,77

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Amasya İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49 uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Amasya İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

2014 yılı denetimi kapsamında Amasya İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı

- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Gereğince Belediyelerden Tahsil Edilmesi Gereken Katkı Paylarının Toplandığı Banka Hesabına Ait İşlemlerin Kurumun Banka Hesabı Bünyesinde Yer Almaması Dolayısıyla 333 Emanetler Hesabında Takip Edilmemiş Olması.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesinde:

“.....

Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.

(Değişik yedinci fıkra : 4/2/2009-5835/1 md.) Tahsil edilen miktar, il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanır. Bu miktar; il özel idaresince ve belediyelerce kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler kapsamında kamulaştırma, projelendirme, plânlama ve uygulama konularında kullanılmak üzere il özel idaresine ve il sınırları içindeki belediyelere vali tarafından aktarılır ve bu pay valinin denetiminde kullanılır. İl özel idarelerince yapılan projeler için kullanılan miktar özel hesabın % 30'unu geçemez

.....

Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

Belediye başkanları, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdür. Ödenmeyen paylar, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine ilgili belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderilir.

.....”

Denilmektedir.

Yukarıda yer alan hüküm gereğince Belediyelerce tahakkuk ettirilen emlak vergilerinin % 10'unun ildeki kültür varlıklarının korunması ile ilgili projelerde kullanılmak üzere İl Özel İdareleri tarafından açılacak bir hesapta toplanması gerekmektedir.

Amasya Belediyesi tarafından 2014 yılında tahakkuku yapılan emlak vergilerinden katkı payı olarak tahsil edilen tutarların yatırıldığı banka hesabının (KUDEB-Koruma Uygulama ve Denetleme Bürosu T.C. Ziraat Bankası Amasya Şubesi Hesap No:40565262-5001) özel idare banka hesapları içinde yer almadığı görülmüştür. Bu durumun 333 Emanetler hesabında hataya neden olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; KUDEB Hesabı İdaremiz İmar ve Kentsel Şube Müdürlüğünce T.C. Ziraat Bankası Amasya Şubesinde ayrı bir hesapta takip edilmekte idi. Mali Hizmetler Müdürlüğünce Ziraat Bankasındaki hesap İl Özel İdaresinin hesabına aktarması yapılarak 333 Emanetler hesabında takip edilecektir.

Sonuç olarak Kurum cevabında ilgili KUDEB hesabının 333 Emanetler Hesabında takibinin yapılacağı belirtilmiş olup, 2015 yılı denetimleri sırasında izlenecektir.

BULGU 2: Maddi Duran Varlık Hesapları için Amortisman Ayrılmamış Olması.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile ilgili "Hesabın niteliği" başlıklı 178'inci maddesinde;

"(1) Bu hesap, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır."

"Hesabın işleyişi" başlıklı 179'uncu maddesinde;

"(1) Birikmiş amortismanlar hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir."

a) Alacak

1 - Maddi duran varlıklar hesapları için ayrılan amortisman tutarları yıl sonunda bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

2 - Yıl sonunda maddi duran varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların yeniden değerlemeye tabi tutulması sonucu ortaya çıkan değerlendirme artışı ilgili maddi duran

varlık hesabına borç; amortisman tutarlarındaki artış bu hesaba, maddi duran varlık değer artışı ise 522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabına alacak kaydedilir.

b) Borç

1 - Amortisman tabi tutulduktan sonra her ne suretle olursa olsun kayıtlardan çıkarılan maddi duran varlık tutarlarının ayrılan amortisman tutarı bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

2 - Yıl sonunda maddi duran varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların yeniden değerlemeye tabi tutulması sonucu ortaya çıkan değerleme azalışı ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; amortisman tutarlarındaki azalış bu hesaba, maddi duran varlık değer azalışı ise 522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabına borç kaydedilir.”

Denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere Maddi Duran Varlıklar Hesaplarından 255 Demirbaşlar Hesabında kayıtlı tutarlar için (257.05) kodundan amortisman kayıtlarının yapılması uygun olur.

Kamu idaresi cevabında; 30 Mart 2014 tarihinde yapılan Mahalli İdareler seçimi nedeniyle ilimizde 18 adet Belde Belediyesi kapatılarak İl Özel İdaresine borçları-alacakları ve tüm mal varlıkları ile devir edilmiştir. Devir alınan belediyelerde düzenli kayıtlar tutulmadığından (255) demirbaş kayıtları bitirilememiş, 2015 yılında (255) demirbaş kayıtları bitirilmiş olup 2015 yılında (257.05) Amortisman kayıtları yapılacaktır.

Sonuç olarak Kurum cevabında ilgili kayıtların 2015 yılı içerisinde yapılacağı belirtilmiş olup, 2015 yılı denetimleri sırasında izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Amasya İl Özel İdaresi 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 257 Birikmiş Amortismanlar ve 333 Emanetler hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****AMASYA İL ÖZEL İDARESİ 2014 YILI BİLANÇOSU**

Aktif		Pasif	
1-Dönen Varlıklar	95.300.982,87	3-Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	24.831.138,14
10-Hazır Değerler	83.611.168,64	30-Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	683.021,25
12-Faaliyet Alacakları	2.054.653,41	32-Faaliyet Borçları	7.980.192,79
14-Diğer Alacaklar	5.715,00	33-Emanet Yabancı Kaynaklar	2.562.272,27
15-Stoklar	9.629.445,82	36-Ödenecek Diğer Yükümlülükler	13.605.651,83
16-Ön Ödemeler	0	4-Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	8.106.931,00
2-Duran Varlıklar	100.259.188,82	40-Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	5.472.472,68
24-Mali Duran Varlıklar	5.530.086,72	43-Diğer Borçlar	2.634.458,32
25-Maddi Duran Varlıklar	94.729.102,10	5-Öz Kaynaklar	162.622.102,55
26- Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0	50-Net Değer	14.670.558
		51-Değer Hareketleri	1.194.408,99
		57-Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	219.890.952,56
		58-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-35.451.253,33
		59-Dönem Faaliyet Sonuçları	5.952.629,06

Aktif Toplamı	195.560.171,69	Pasif Toplamı	195.560.171,69
Nazım Hesaplar	21.681.759,26	Nazım Hesaplar	21.681.759,26
Genel Toplam	217.241.930,95	Genel Toplam	217.241.930,95

AMASYA İL ÖZEL İDARESİ 2014 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2012	2013	2014
	Kod.1				
630	01	Personel Giderleri	26.829.854,51	34.576.377,46	36.835.282,99
630	02	Sos.Güv.Kurumlarına Devlet Primi Gid.	4.563.021,29	2.729.044,38	2.183.630,25
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	18.605.264,59	22.725.479,03	20.105.323,44
630	04	Faiz Giderleri	0	0	0
630	05	Cari Transferler	1.339.307,53	999.948,96	1.033.896,74
630	07	Sermaye Transferleri	87.500,00	75.000,00	87.500,00
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	0	329.304,88	1.148.456,16
630	13	Amortisman Giderleri	0	0	91.495.990,32
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	7.891.033,62	6.408.268,17	5.494.838,64
		GİDERLER TOPLAMI (A)	59.315.981,54	67.843.692,88	158.384.918,54
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ			
600	01	Vergi Gelirleri	169.800,49	343.518,19	122.036,82
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.660.852,64	4.126.769,72	10.220.995,61
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	66.572.820,57	97.780.099,66	103.292.740,77
600	05	Diğer Gelirler	22.885.871,72	22.844.179,69	38.796.516,28
		GELİRLER TOPLAMI (B)	99.289.345,42	125.094.567,26	152.432.289,48
		FAALİYET SONUCU [A-B] (+ / -)	39.973.363,88	57.250.874,38	5.952.629,06

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>